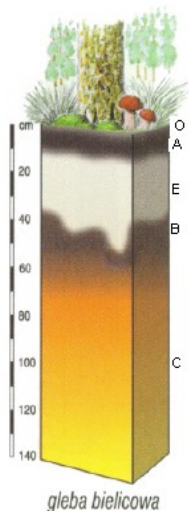

STANOWISKO NR 8

ŁYSA GÓRA

Na stanowisku nr 8 można zaobserwować 10-metrową ścianę wyrobiska, zbudowaną z piaszczystych osadów czwartorzędowych. Jest to jeden z pagórków wydmowych powstałych na przedpolu lądolodu bałtyckiego. Wchodzi on w skład ciągu wydm o kierunku z południowego - zachodu na północny – wschód. Z uwagi na lokalizację w sąsiedztwie wsi oraz duże rozmiary pagórka wydmowego był on miejscem zaopatrywania okolicznych mieszkańców w piach. Południowo – wschodnia ekspozycja stoku stale pozbawiana roślinności przez eksploatację piachu przyczyniła się do nadania nazwy *Łysa Góra*.

Na luźnych piaskach czwartorzędowych wchodzących w skład wydmy wykształciły się mało urodzajne gleby biellicowe. Są to gleby piaszczyste o cienkim poziomie próchnicznym, ubogie w wodę i substancje pokarmowe, które zwykle porasta sosna zwyczajna. Charakteryzują się one odczynem kwaśnym. Deszcze i wody spływające z topniejących śniegów - ulegając w glebie zakwaszeniu - powodują wypłukiwanie substancji mineralnych z powierzchniowych warstw gruntu. Gleba staje się wyjałowiona. W jej profilu występuje warstwa o białej barwie, pozbawionej substancji mineralnych. Stąd pochodzenie nazwy gleby – biellicowa. Na skraju wierzchołki zauważymy sosny zwyczajne o charakterystycznym sztandarowym kształcie wynikającym z warunków świetlnych. Wydmę porasata bór sosnowy. Igły z drzew tworzą warstwę ściółki, która zakwasza glebę i utrudnia rozwój roślin. Gdzieś tam wyrastają paprocie: orlica pospolita, kępy wrzосу, borówki: brusznica i czarna oraz rośliny zielne, np. pszeniec leśny o żółtych kwiatkach kwitnących od czerwca.

Sosna zwyczajna. - to gatunek z rodziny sosnowatych, które występują przeważnie w umiarkowanej strefie półkuli północnej. Igły o długości 3 – 7 cm, rosnące po dwie nie opadają na zimę. Są dość sztywne, kłujące. Po raz pierwszy drzewo to zakwita między 30 a 70 rokiem życia i w korzystnych warunkach dożywa nawet 600 lat. Sosna jest gatunkiem światłolubnym, lecz poza tym mało wymagającym – znosi zarówno dobrze suche, gorące lato, jak i mrozy. Jak żaden inny gatunek potrafi rosnąć tam,

gdzie właściwie nie ma żadnej gleby. Jest ona najbogatszym w żywice rodzimym gatunkiem. Jedna 60 – letnia sosna produkuje w ciągu doby tyle tlenu, ile wynosi średnie dobowe zapotrzebowanie 3 osób.

Ubogie w roślinność i zwierzyne bory sosnowe stanowią raj dla grzybiarzy. W lasach tych rosną borowiki, rydze, kurki, podgrzybki. W młodniku sosnowym u podnóża wydmy pospolite są maślaki.

Wspomniany młodnik sosnowy powstał na miejscu dawnego wysypiska śmieci. Wprowadzona rekultywacja zamieniła dzikie wysypisko na monokulturę leśną. W ten sposób uległa poprawie estetyka krajobrazu, jednak jednogatunkowe plantacje drzew są mniej odporne na różne choroby, szkodniki i klęski żywiołowe.

Z wierzchołiny Łysej Góry rozpościera się panorama na południową część wsi.

Baczny obserwator zauważy zabudowania ulicy Wola, a wśród nich tutejszy tartak.

Wróciwszy do stawu Kępy skręcamy w prawo i idziemy drogą główną na południowy – wschód, wzdłuż cmentarza komunalnego. Na rozwidleniu dróg wchodzimy na drogę w lewo. Następnie przed zamieszkałymi po lewej stronie, zabudowaniami skręcamy w lewo i betonowymi schodami udajemy się w górę aż do stanowiska nr 9 położonego na cmentarzu partyzanckim (z przystanku PKS – 8 km., 2 godz. 10 minut, ze stanowiska nr 8 – 10 minut).